

Gemeentefondsmonitor

Tiel

Op zoek naar een andere gemeente, klik [hier](#).

Een bericht ontvangen wanneer de nieuwe versie beschikbaar is, klik [hier](#).

Stand: meicirculaire 2022

Publicatiedatum: juni 2022

Inhoudsopgave

Ontwikkeling meerjarig totaal

1. Ontwikkeling meerjarig
2. Ontwikkeling meerjarig per inwoner

Ontwikkeling per cluster

3. Ontwikkeling per cluster meerjarig
4. Ontwikkeling per cluster naar oorzaak

Toelichting ontwikkeling oorzaken

5. Ontwikkeling areaal
6. Ontwikkeling taakmutaties

Inleiding

Gemeenten ontvangen geld van de Rijksoverheid uit het **gemeentefonds**. Hiermee betalen zij een deel van hun uitgaven. Gemeenten mogen zelf bepalen waar ze dit geld aan besteden. Zij leggen daarover verantwoording af aan de gemeenteraad. De totale uitkering uit het GF wordt verschillende keren per jaar geactualiseerd in circulaire

In dit rapport zijn de volgende standen gebruikt

2022: mei 2022

2021: januari 2022

2020: januari 2021

In de gemeentefondsmonitor wordt de werking en de omvang van het gemeentefonds inzichtelijk gemaakt voor iedere gemeente. De rapportage is opgebouwd rondom de verschillende clusteruitkeringen (zorg, onderwijs, veiligheid etc.).

Hieronder staat een link naar de gemeentefondspagina waar de rapportages per gemeente en het achterliggende excelmodel te vinden zijn.

<https://www.itspublic.nl/gemeentefondsmonitor/>

Colofon

It's Public

Plantage Middenlaan 62, 1018 DH, Amsterdam

www.itspublic.nl

Voor vragen over deze publicatie:

Kees van der Meeren (kees.vandermeeren@itspublic.nl)

Jan Willem Moesker (janwillem.moesker@itspublic.nl)

Open source beleid

Gebruik van dit document is vrij, open te delen voor en door iedereen, in lijn met de Creative Commons Attribution 4.0 International License. Een kopie van deze licentie is hier te vinden: <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>

Gebruikt materiaal in deze publicatie

Foto voorkant: Thorbecke statue Amsterdam by Brbbl

Definities

Maatstaf (areaal): onderliggende drijver van de uitkering (# inwoners, # jeugdigen etc.)

Uitkeringsfactor (UF): één getal waarmee waarmee de totale uitkering uit het gemeentefonds wordt vermenigvuldigd. Dit betreft deels compensatie voor inflatie (ook wel nominaal genoemd) maar bevat ook het mee-adem effect met de Rijksbegroting.

Prijs per eenheid: het bedrag dat wordt uitgekeerd per eenheid voor een cluster in het verdeelmodel (bijv. €/jeugdige bij cluster jeugd)

Taakmutatie: Aanpassing van prijs per eenheid, voornamelijk vanwege een aanpassing in het takenpakket van gemeenten.

Totaal 2022 (€)

92.773.510

Per inwoner (€)

€ 2.213

Ontwikkeling 2021 - 2022

+7.988.680

1. Ontwikkeling meerjarig

Ontwikkeling meerjarig (€ mln)	2020	2021	2022
Uitkering	80,7	84,8	92,8
Ontwikkeling		+4,1	+8,0

Ontwikkeling naar oorzaak (€ mln)	Areaal	Taakmut.	UF	Aanvullend	Interactie	Totaal
Ontwikkeling	+0,0	+2,3	+5,6	+0,1	-0,0	8,0

Voor details per cluster, zie tabel 3 en 4

Voor uitsplitsing van de areaalontwikkeling zie tabel 5

Voor uitsplitsing van de taakmutaties zie tabel 6

Ontwikkeling reële bestedingsruimte (€ mln)	Uitkeringsfactor	Inflatie	Reële ontwikkeling
Reële bestedingsontwikkeling	5,6	2,3	+3,3

2. Ontwikkeling meerjarig per inwoner

Ontwikkeling meerjarig per inwoner (€)	2020	2021	2022
Uitkering/inwoner	1.925	2.023	2.213

Ontwikkeling naar oorzaak per inwoner (€)	Areaal	Taakmut.	UF	Aanvullend	Interactie	Totaal
Ontwikkeling	+1,1	+54,7	+132,5	+2,4	-0,2	190,6

Ontwikkeling reële bestedingsruimte per inwoner (€)	UF	Inflatie	Reële ontwikkeling
Reële bestedingsontwikkeling	132,5	54,6	+77,9

Toelichting

- De ontwikkeling tussen 21-22 is uitgesplitst in vier oorzaken:
  - Areaal: ontwikkeling van de onderliggende drijvers zoals # inwoners, # bijstandsonvangers, etc.
  - Taakmutaties: aanpassing in taken van gemeente (bijvoorbeeld extra werk door Wet open overheid), het is de bedoeling dat deze aanpassing budgetneutraal is
  - Uitkeringsfactor: het mee-adem effect met de rijksbegroting (en dus ook compensatie voor inflatie)
  - Interactie: gecombineerde effect van de eerste drie factoren, bijvoorbeeld de extra toename van een prijsverhoging door een hogere uitkeringsfactor
- Wanneer de toename van de uitkeringsfactor wordt gecorrigeerd voor de prijs bruto binnenlands product (inflatie als prijsontwikkeling van het BBP) zien we de ontwikkeling van de reële bestedingsruimte. Er is hier gerekend met een gemiddelde van 3,4% in 2022 (Centraal economisch plan 2022, CPB-raming maart 2022)

3. Ontwikkeling per cluster meerjarig

Per cluster (€ mln)	2020	2021	2022
Eigen middelen	-5,5	-5,6	-5,9
Inkomen en participatie	19,0	19,1	20,2
Samenkracht en burgerparticipatie	1,7	2,1	2,1
Jeugd	13,6	14,6	18,7
Maatschappelijke ondersteuning	17,9	19,0	20,2
Educatie	5,5	5,6	6,0
Volksgezondheid	0,5	0,5	0,6
Cultuur en ontspanning	10,0	11,0	10,8
Infrastructuur en gebiedsontwikkeling	10,6	10,8	11,9
Riolering en reiniging	-1,4	-1,4	-1,6
Openbare orde en veiligheid	3,9	4,1	4,4
Bestuur en algemene ondersteuning	4,8	5,0	5,5
Overig	0,0	0,0	0,0
Onbekend	0,0	0,0	0,0
Totaal	80,7	84,8	92,8

4. Ontwikkeling per cluster naar oorzaak

Per cluster (€ mln)	2021	Areaal	Taakmutat.	UF	Aanvullend	Interactie	2022	Vershil
Eigen middelen	-5,6	+0,1	-	-0,1	-0,4	-0,0	-5,9	-0,3
Inkomen en participatie	19,1	-0,1	+0,9	+0,7	-0,3	-0,0	20,2	+1,1
Samenkr. en participatie	2,1	-0,0	-0,2	+0,1	+0,1	-0,0	2,1	-0,0
Jeugd	14,6	-0,0	+2,0	+1,0	+1,2	-0,0	18,7	+4,1
Maatschappelijke onderst.	19,0	-0,0	-0,2	+1,4	-0,0	-0,0	20,2	+1,1
Educatie	5,6	+0,0	-	+0,4	-0,0	+0,0	6,0	+0,4
Volksgezondheid	0,5	-0,0	+0,0	+0,0	+0,0	-0,0	0,6	+0,1
Cultuur en ontspanning	11,0	-0,0	-0,3	+0,7	-0,7	-0,0	10,8	-0,2
Infrastr.r en gebiedsontw.	10,8	+0,1	-0,0	+0,8	+0,3	+0,0	11,9	+1,1
Riolering en reiniging	-1,4	-0,0	-0,1	-0,1	-	-0,0	-1,6	-0,2
Openb. orde en veiligh.	4,1	+0,0	-	+0,3	+0,0	+0,0	4,4	+0,4
Bestuur en ondersteuning	5,0	+0,0	+0,2	+0,4	+0,0	+0,0	5,5	+0,5
Overig	0,0	-	-	-	-	-	0,0	0
Onbekend	0,0	-	-	-	-0,0	-	0,0	-0,0
Totaal	84,8	+0,0	+2,3	+5,6	0,1	0,0	92,8	8,0

Toelichting

1. De aanvullende uitkeringen zijn waar mogelijk aan een cluster toebedeeld, de uitkering voor de maatstaven waar dit niet mogelijk is vallen onder onbekend
2. Het effect van areaalontwikkeling wordt berekend door de waarde per maatstaf in het nieuwe jaar te vermenigvuldigen met de prijzen inclusief de uitkeringsfactor van het vorige jaar
3. Het effect van taakmutaties wordt berekend door de prijsontwikkeling per maatstaf per cluster tussen de twee jaren te vermenigvuldigen met de eenheden per maatstaf van het huidige jaar
4. Het effect van de uitkeringsfactor wordt berekend door de ontwikkeling van de uitkeringsfactor te vermenigvuldigen met de waarde per maatstaf in het voorgaande jaar
5. Het interactie effect (bijvoorbeeld de extra toename van een prijsverhoging door een hogere uitkeringsfactor) tussen de drie factoren is niet verdeeld over deze factoren maar wordt hier los weergegeven

5. Ontwikkeling Areaal

Cluster	Ontwikkeling top 3 maatstaven 2021-2022	Waarde	% ontwikkeling	€ x 1.000
Eigen middelen	Woonruimten	18.605	+1%	-7
	Vast Bedrag Voor Iedere Gemeente	1	0%	0
	Ozb (Niet-Woningen Eigenaar)	754.250.000	0%	-31
	Overige Maatstaven			165
	Totaal Eigen middelen			127
Inkomen en participatie	Bijstandsontvangers	1.004	-2%	-68
	Re-Integratie Klassiek	3	-2%	-42
	Huishoudens Met Laag Inkomen (Drempel)	4.088	-0%	-7
	Overige Maatstaven			2
	Totaal Inkomen en participatie			-114
Samenkracht en burgerparticipatie	Omgevingsadressendichtheid	27.014	+2%	3
	Bijstandsontvangers	1.004	-2%	-2
	Huishoudens Met Laag Inkomen (Drempel)	4.088	-0%	-1
	Overige Maatstaven			0
	Totaal Samenkracht en burgerparticipatie			-1
Jeugd	Bijstandsontvangers Eenouderhuishoudens	243	-2%	-20
	Bijstandshuishoudens Met Minderjarige Kinderen	283	-5%	-18
	Uitkeringsontvangers Minus Bijstandsontvangers	2.415	-0%	-5
	Overige Maatstaven			-1
	Totaal Jeugd			-44
Maatschappelijke ondersteuning	Huishoudens Met Laag Inkomen (Drempel)	4.088	-0%	-10
	Bijstandsontvangers	1.004	-2%	-4
	Huishoudens Met Laag Inkomen 75-84 Jaar	367	-1%	-4
	Overige Maatstaven			-12
	Totaal Maatschappelijke ondersteuning			-30
Educatie	Omgevingsadressendichtheid	27.014	+2%	3
	Huishoudens Met Laag Inkomen (Drempel)	4.088	-0%	-1
	Klantenpotentieel Regionaal	41.430	-0%	0
	Overige Maatstaven			0
	Totaal Educatie			2
Volksgezondheid	Omgevingsadressendichtheid	27.014	+2%	1
	Bijstandsontvangers	1.004	-2%	0
	Huishoudens Met Laag Inkomen (Drempel)	4.088	-0%	0
	Overige Maatstaven			0
	Totaal Volksgezondheid			0
Cultuur en ontspanning	Klantenpotentieel Lokaal	49.180	-0%	-1
	Klantenpotentieel Regionaal	41.430	-0%	0
	Leerlingen Vo	1.684	0%	0
	Overige Maatstaven			0
	Totaal Cultuur en ontspanning			-1
Infrastructuur en gebiedsontwikkeling	Omgevingsadressendichtheid	27.014	+2%	37
	Woonruimten	18.605	+1%	16
	Woonruimten * Bf. Kern	21.210	+1%	10
	Overige Maatstaven			20
	Totaal Infrastructuur en gebiedsontwikkeling			83
Riolering en reiniging	Woonruimten	18.605	+1%	-17
	Woonruimten * Bf. Kern	21.210	+1%	6
	Omgevingsadressendichtheid	27.014	+2%	3
	Overige Maatstaven			0
	Totaal Riolering en reiniging			-9

Cluster	Maatstaven	Waarde	% ontwikkeling	€ mln incl UF
Openbare orde en veiligheid	Woonruimten	18.605	+0,9%	16
	Omgevingsadressendichtheid	27.014	+2,1%	13
	Opp. Bebouwing Totaal	305	+1,0%	1
	Overige maatstaven			-1
	Totaal Openbare orde en veiligheid			29
Bestuur en algemene ondersteuning	Woonruimten	18.605	+0,9%	9
	Omgevingsadressendichtheid	27.014	+2,1%	-3
	Klantenpotentieel Regionaal	41.430	-0,1%	0
	Overige maatstaven			0
	Totaal Bestuur en algemene ondersteuning			6
Totaal € x 1.000				47
Totaal € mln				0,0

Toelichting

1. Per cluster worden de drie maatstaven met de grootste invloed (positief of negatief) op de uitkering weergegeven. De rest valt onder overige maatstaven
2. Het effect bij eigen middelen is hier inclusief een prijsaanpassing die wordt gedaan omdat de WOZ-waarde sterk kan fluctueren. Het is beleid om voor het effect van deze marktontwikkelingen te corrigeren, waardoor er alleen een effect vanwege inflatie overblijft

6. Taakmutaties 2022

Cluster	Mutatie	€ x 1.000
Jeugd	Jeugdzorg	3.563
	Jeugdhulp	825
	Salarislasten zorgdomein	109
	Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten Jeugdhulp	17
	Verhoging leeftijdsgrenzen gezinshuizen	5
	Ontwikkeling macrobudget iusd jeugd verwerkt op basis van het aandeel van elke maast	0
	Verrekening Voogdij/18+	0
	Compensatieregeling Voogdij 18+	-18
	Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten Jeugdhulp	-19
	Verrekening voogdij 18+	-21
	Jeugdhulp: subsidieregeling contiuniteitsregeling cruciale zorg	-23
	Aanpak problematiek jeugdzorg: POH jeugd GGZ	-28
	Jeugdhulp	-49
	Continuïteit van zorg: meerkosten jeugd (covid-19)	-73
	Aanpak problematiek jeugdzorg: Restant wachttijd specialistische jeugdzorg	-146
	Aanpak problematiek jeugdzorg: Wachttijd specialistische jeugdzorg	-565
	Aanpak problematiek jeugdzorg: verdringing + lichte jeugszorgproblematiek	-644
	Jeugdhulp	-908
	Totaal Jeugd	2.023
Maatschappelijke ondersteuning	Salarislasten zorgdomein	109
	Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten WMO 2015	57
	Ambulantisering in de ggz	10
	Nacalculatie mobiliteitsmiddelen Wlz	6
	Ontwikkeling macrobudget iu Wmo verwerkt op basis van het aandeel van elke maastaf	0
	Loon- en prijsbijstelling 2019 Wmo2015	0
	Mobiliteitshulpmiddelen wlz	-7
	Ontwikkeling macrobudget iusd Wmo verwerkt op basis van het aandeel van elke maast	-11
	Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten WMO 2015	-58
	Continuïteit van zorg: meerkosten WMO (covid-19)	-64
	Bestrijden eenzaamheid ouderen	-90
Totaal Maatschappelijke ondersteuning	-48	
Inkomen en participatie	Energietoelage lage inkomens	1.834
	Impuls Re-integratie	130
	Gemeentelijk schuldenbeleid	73
	Aanvullende pakket re-integratie	44
	Bijzondere bijstand	37
	Landelijke structuur interventieteams	7
	Loon- en prijsbijstelling 2019 Inkomen en participatie	-1
	Bijzondere bijstand	-27
	Uitvoering en implementatie Breed offensief	-44
	Gemeentelijk schuldenbeleid	-80
	Impuls Re-integratie	-153
	Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)	-169
	Aanvullende pakket re-integratie	-287
	Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)	-498
	Totaal Inkomen en participatie	866
Samenkracht en burgerparticipatie	Toezicht en handhaving gastouderschap	17
	Landelijke Vreemdelingenvoorzieningen	12
	Kinderopvang toezicht en handhaving	1
	Toezicht voorschoolse educatie	-1
	Sociaal enMentaal welzijn voor de Jeugd: Activiteiten en ontmoetingen	-22
	Buurt- en dorpshuizen	-27

Samenkracht en burgerparticipatie	Sociaal en Mentaal welzijn voor de Jeugd: Mentale ondersteuning	-32
	Sociaal en Mentaal welzijn voor de Jeugd: Jongerenwerk	-38
	Perspectief jeugd en jongeren	-54
	Actielijn 5 Impuls integraal werken	-81
	Totaal Samenkracht en burgerparticipatie	-226
Riolering en reiniging	Afvalinzameling	-72
	Totaal Riolering en reiniging	-72
Maatschappelijke opvang	Ondersteuning psychisch kwetsbaren en (verstandelijk) beperkten	-116
	Totaal Maatschappelijke opvang	-116
Volksgezondheid	Prenataal huisbezoek door de jeugdgezondheidszorg	15
	Rijksvaccinatieprogramma HPV mannen	7
	Rijksvaccinatieprogramma Meningokokken	0
	Rijksvaccinatieprogramma informed consent	-2
	Prenataal huisbezoek door de jeugdgezondheidszorg	-6
	Totaal Volksgezondheid	15
Bestuur en algemene ondersteuning	Permanente registratie kiezers buitenland	0
	Permanente registratie kiezers buitenland	0
	Overig	0
	Wet open Overheid incidenteel	71
	Wet Open Overheid structureel	60
	Digitale voorzieningen (niet transactiegerichte voorzieningen GDI, Mijn overheid, Digidigitaal)	18
	Bijdrage centrale voorziening Basisregistratie Personen	8
	Logisch ontwerp GBA	-2
	Totaal Bestuur en algemene ondersteuning	155
Cultuur en ontspanning	Lokaal cultuuraanbod (covid-19)	-116
	Lokale cultuur	-140
	Totaal Cultuur en ontspanning	-256
Infrastructuur en gebiedsontwikkeling	Toezicht en handhaving voor EBBD III	4
	Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III)	-4
	Kwaliteitsborging bouw- en woningtoezicht	-15
	Totaal Infrastructuur en gebiedsontwikkeling	-16
Totaal		2.327
Totaal € mln		2,3

Toelichting

1. De uitsplitsing van de taakmutaties is gebaseerd op het taakmutatie bestand gepubliceerd bij de circulaire waarop deze monitor is gebaseerd (meicirculaire 2022)
2. De bedragen zijn inclusief de uitkeringsfactor

It's Public

Strategisch adviesbureau voor de publieke sector
www.itspublic.nl / Plantage Middenlaan 62, Amsterdam